

แผนปฏิบัติการกองทุนผู้สูงอายุ
ปีงบประมาณ 2565 – 2569

คำนำ

กองทุนผู้สูงอายุได้จัดทำแผนปฏิบัติการ ปีงบประมาณ 2565 - 2569 เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานและขับเคลื่อนภารกิจ โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ โครงการ / กิจกรรม วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง / ขั้นตอนการดำเนินการ ระยะเวลา งบประมาณ และตัวชี้วัด เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุมีแนวทางการปฏิบัติราชการและเป้าหมายที่ชัดเจน รวมทั้งมีกระบวนการติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนปฏิบัติการ ปีงบประมาณ 2565 - 2569 ของกองทุนผู้สูงอายุฉบับนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจของกองทุนผู้สูงอายุ ทั้งนี้ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ปีงบประมาณ 2565 - 2569 จะบรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จที่กำหนดไว้ ต้องได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการบริหาร เจ้าหน้าที่กองทุนผู้สูงอายุ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการร่วมผลักดันแผนสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและความคุ้มค่าต่อไป

กองทุนผู้สูงอายุ

สิงหาคม 2564

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนปฏิบัติการ	2
1.2 กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการ	3
1.3 การแปลงแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล	3
บทที่ 2 ความเชื่อมโยงการจัดทำแผน	4
แผนผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับต่าง ๆ กับยุทธศาสตร์กองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2565 - 2569	7
บทที่ 3 สถานการณ์ของกองทุนผู้สูงอายุ	8
3.1 สถานการณ์ผู้สูงอายุในประเทศไทย	8
3.2 ผลการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2550 – พฤษภาคม 2564	10
3.3 สถานการณ์และแนวโน้มในอนาคตของกองทุนผู้สูงอายุ	14
3.4 การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก	15
บทที่ 4 แผนปฏิบัติการกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2565 – 2569	18
4.1 วิสัยทัศน์	18
4.2 พันธกิจ	18
4.3 ยุทธศาสตร์	18
4.4 เป้าประสงค์	18
4.5 แผนปฏิบัติการราชการประจำปี 2565 – 2569	19
บทที่ 5 การประเมินผลการดำเนินงานตามแผน	46
บรรณานุกรม	48
ภาคผนวก	50

บทที่ 1

บทนำ

การสูงวัยของประชากรโลกเป็นปรากฏการณ์ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้คนทั้งโลก ในปี 2562 โลกมีประชากรทั้งหมด 7,713 ล้านคน มีผู้สูงอายุ อายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นจำนวนถึงพันล้านคน คือมี 1,016 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 13 ประชากรสูงอายุวัยปลาย (อายุ 80 ปีขึ้นไป) กำลังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จาก 143 ล้านคน ในปี 2019 เพิ่มขึ้นเป็น 305 ล้านคนในปี 2040 สหประชาชาติคาดประมาณว่า อีก 20 ปีข้างหน้า 1 ใน 5 ของประชากรโลกจะเป็นผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ในทวีปเอเชียการสูงวัยของประชากรอาเซียนเรียกได้ว่าเป็น “สังคมสูงวัย” แล้ว มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป 71 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 11 ของประชากรทั้งหมด ประเทศไทยเป็น 1 ใน 4 ของประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้กลายเป็นสังคมสูงวัย โดยมีอัตราผู้สูงอายุร้อยละ 18 และผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุ 80 ปีขึ้นไป) ได้เพิ่มจำนวนขึ้นถึง 1.3 ล้านคน ในอีก 20 ปีข้างหน้าผู้สูงอายุวัยปลายในประเทศไทยจะจำนวนมากถึง 3 ล้านคน (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2563, น. 5-7)

ในปี 2564 ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสมบูรณ์ อีกทั้งเผชิญกับการแพร่ระบาดของสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้นำไปสู่การทบทวนแนวทางเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงกับปกติวิถีใหม่ หรือ New normal เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุในด้านการบริการที่มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ จากการสำรวจและวิจัยพฤติกรรมผู้สูงอายุของแอลพีเอ็น วิสดอมขณะที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในด้านเทคโนโลยีพบว่า พฤติกรรมผู้สูงอายุในปัจจุบันมีการใช้โซเชียลมีเดียร้อยละ 35 เพื่อติดตามข่าวสารภายนอก ใช้สนทนากับครอบครัว แสดงให้เห็นถึงดูแลผู้สูงอายุโดยสมาชิกในครอบครัวได้ง่ายขึ้น จึงเป็นโอกาสของการพัฒนาเทคโนโลยีและแอปพลิเคชันต่าง ๆ เพื่อตอบโจทย์การใช้งานของผู้สูงอายุ¹ อย่างไรก็ตามสถานการณ์ดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อผู้สูงอายุด้วยกัน 4 ด้าน คือ **ด้านเศรษฐกิจ** ที่ผู้เกษียณรายได้ให้กับผู้สูงอายุมีศักยภาพในการเกื้อหนุนลดลงทางด้านเศรษฐกิจ **ด้านสุขภาพ** จำนวนผู้เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของไทยพบว่ากว่าร้อยละ 40 ของผู้เสียชีวิตเป็นผู้สูงอายุ **ด้านสังคม** ผู้คนออกจากบ้านน้อยลงส่งผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมนอกบ้านในขณะที่ผู้สูงอายุอาจอยู่ลำพังมากขึ้นและมีโอกาสถูกหลอกลวงได้ง่ายขึ้นการติดต่อสื่อสารระหว่างครอบครัวลดลง **ด้านเทคโนโลยี สังคมดิจิทัล** ทำให้ภาคธุรกิจเร่งปรับตัวด้วยการใช้เทคโนโลยีในการทำธุรกิจมากขึ้น คนทุกวัยใช้เทคโนโลยีในการทำธุรกรรมต่าง ๆ บนออนไลน์ และใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันมากขึ้น ผู้สูงอายุเป็นวัยที่มีข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยี จึงต้องเตรียมตัวมากขึ้นในการเรียนรู้ในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อการดำรงชีวิตได้

¹ กรุงเทพมหานคร. (2564). *นิวนอร์มอลผู้สูงอายุหลังโควิด-19 โอกาสทองสินค้า-บริการ*. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2564, จาก

อย่างทันต่อสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน² จึงเป็นประเด็นสำคัญที่หลายภาคส่วนควรให้ความสนใจเพื่อรองรับสังคมสูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้สูงอายุได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

กองทุนผู้สูงอายุ ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พุทธศักราช 2546 มาตรา 13 เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติ ซึ่งมีการดำเนินงานหลักเพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุให้มีศักยภาพ ความมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี อีกทั้งสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุนผู้สูงอายุให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการเพื่อส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุในลักษณะกลุ่ม ชมรม องค์กรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุ และการให้ทุนประกอบอาชีพประเภทกู้ยืมรายบุคคลและรายการกลุ่มสำหรับผู้สูงอายุ โดยมีคณะกรรมการบริหารกองทุนในการบริหารกองทุน พิจารณออนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ และรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุมีแนวทางการปฏิบัติราชการและเป้าหมายที่ชัดเจน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน เพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ และสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมแก่ผู้สูงอายุ จึงได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการกองทุนผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ 2565 – 2569 โดยมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง

1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนปฏิบัติการ

1. เพื่อเป็นกรอบและแนวทางการปฏิบัติราชการของกองทุนผู้สูงอายุ ในการจัดทำแผนงาน โครงการ/กิจกรรมการดำเนินงานปี พ.ศ. 2565 – 2569
2. เพื่อกำหนดทิศทาง เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกลยุทธ์ในการทำงานของกองทุนผู้สูงอายุ ในปี 2565 - 2569 ให้มีความชัดเจนและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. เพื่อเป็นแนวทางสร้างความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานเชิงยุทธศาสตร์ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบุคลากรกองทุนผู้สูงอายุ
4. เพื่อให้เป็นแผนปฏิบัติการที่ปฏิบัติได้จริง และมีกระบวนการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

² มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.). (2563). *ทิศทางการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุภายใต้ความท้าทายใหม่ สถานการณ์โควิด-19 ตอนที่ 1 : สำรวจโอกาส-ข้อจำกัด*. สืบค้น 6 กรกฎาคม 2564, จาก <https://thaitgri.org/?p=39121>

1.2 กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการ

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ศักยภาพขององค์กร โดยศึกษาหาเหตุผลเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานขององค์กร ทั้งปัจจัยภายในและภายนอก รวมถึงการสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายในอนาคตขององค์กร ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ขององค์กร และกลยุทธ์ในการทำงาน

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดแผนปฏิบัติการ โดยการกำหนดรายละเอียดโครงการ เพื่อดำเนินงานประจำปี

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดปัจจัยความสำเร็จและตัวชี้วัด เป็นการปรับปรุงผลการดำเนินงานขององค์กรที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วม เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และยกระดับการปฏิบัติงานให้ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอและขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

1.3 การแปลงแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

การนำแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญเพราะเป็นความสามารถหลักด้านการทำงานของกลไกให้บรรลุผลลัพธ์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิด ค่านิยม เป้าหมาย รวมถึงวิธีการและกระบวนการทำงาน การนำแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติจะต้องทำให้หน่วยงานยอมรับแนวทางแผนงานโครงการนั้น และพร้อมที่จะนำแนวทางนั้นไปดำเนินการได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และวิธีการปฏิบัติงานของตน โดยหลังจากที่หน่วยงานได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการแล้ว จึงจำเป็นต้องมีการกำกับติดตามและประเมินผล เพื่อให้ทราบผลและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมถึงการนำข้อมูลผลการติดตามการดำเนินงานมาทบทวนปรับปรุงแผนปฏิบัติการในปีต่อไป

กองทุนผู้สูงอายุจะมีกลไกการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ ในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานภาพรวมของกองทุนผู้สูงอายุ โดยกิจกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย (1) การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการขับเคลื่อนงานของกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (2) การติดตามและประเมินผลความคุ้มค่าของโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนผู้สูงอายุ ในรูปแบบโครงการสนับสนุนเงินทุนกู้ยืมประกอบอาชีพผู้สูงอายุ รายบุคคล และโครงการสนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการเพื่อส่งเสริมชมรม องค์กรผู้สูงอายุ และภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ ทั้งนี้เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหา อุปสรรค และบริบทต่าง ๆ ภายในพื้นที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพ (3) การสำรวจความพึงพอใจต่อการให้บริการกองทุนผู้สูงอายุจากผู้ปฏิบัติงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และข้อมูลร้องเรียนจากช่องทางต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงานและผู้รับบริการให้เหมาะสมต่อไป

บทที่ 2

ความเชื่อมโยงการจัดทำแผน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้พึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องและบูรณาการเพื่อให้เกิดการผลักดันไปสู่วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งการพัฒนาประเทศในด้านสังคมยังคงประสบปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำได้อย่างยั่งยืน โดยสาเหตุหนึ่งมาจากศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัย แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐาน และการคุ้มครองทางสังคมมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ในขณะเดียวกันโอกาสการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์กรความรู้ แหล่งทุน บริการทางสังคมและกระบวนการยุติธรรมที่มีคุณภาพยังมีความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มประชากร อาจก่อให้เกิดปัญหาด้านอื่น ๆ ทั้งในส่วนของภาวะหนี้สิน การอพยพแรงงานเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการ เมื่อมีการกระจุกตัวในเมืองใหญ่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของครอบครัว เสถียรภาพทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศระยะยาว และอาจมีความรุนแรงมากขึ้นในสถานะของการเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคต ดังนั้น ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่การตอบสนองการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อให้การเติบโตของประเทศเป็นการเติบโตที่ยั่งยืนโดยทุกคนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม พลิกฟื้นโครงสร้างทางสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และช่วยลดความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ ยังดึงเอาพลังทางสังคมที่ประกอบด้วยภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในรูปแบบประชารัฐ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ยั่งยืน รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม

ในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์สู่แผนระดับต่อไปได้คำนึงถึงประเด็นร่วมและการประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้มีความสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องได้แก่ ประเด็นพลังทางสังคม โดยการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อน การสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการเป็นส่วนร่วม การแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับความต้องการระดับพื้นที่บนฐานองค์ความรู้และความเข้าใจในบริบทและสภาพปัญหาในเชิงลึกที่แท้จริง เพื่อให้มีความเท่าเทียมและเสมอภาคในสังคม ผ่านการมีส่วนร่วมจากประชากรทุกกลุ่ม

ทุกเพศ ทุกวัย และภาคีต่าง ๆ ในทุกระดับ เป็นกลไกในการจัดการกับปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม และประเด็นความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม โดยการสร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศสภาพ และทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติที่คาดว่าจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างต่าง ๆ ทั้งจากภายในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุในสังคม จึงเป็นประเด็นสำคัญของการป้องกันวงจรความเหลื่อมล้ำและความยากจนที่จะถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้อย่างยั่งยืน

จากเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาวกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดทำยุทธศาสตร์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เพื่อเป็นกรอบแนวทางการทำงานที่มุ่งยกระดับไปสู่การเป็นองค์กรภาครัฐที่มีศักยภาพสูงและเป็นองค์กรหลักในการกำหนดนโยบายสังคม มีเป้าหมายพัฒนาคนให้มีศักยภาพและมีความมั่นคงในชีวิตรวมถึงสร้างสังคมแห่งโอกาสและมีความเท่าเทียมกัน โดยให้ความสำคัญกับการผลักดันนโยบายหรือมาตรการที่มีความเหมาะสมกับคนทุกกลุ่มบนพื้นฐานสิทธิ โดยเฉพาะกลุ่มคนยากจนและเปราะบาง อีกทั้งยังสนับสนุนให้นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของคนและการสร้างรายได้ (Promotion) และการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง (Transformative) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำโดยมุ่งเน้นการเสริมพลังและการให้ความสำคัญกับสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การยกระดับหรือขยายหลักประกันด้านการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานให้มีความครอบคลุมและเพียงพอที่จะสามารถให้ทุกคนดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งกรมกิจการผู้สูงอายุเป็นหน่วยงานในสังกัดที่มีหน้าที่หลักรับผิดชอบภารกิจเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมศักยภาพคุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้กำหนดแนวทางและพัฒนามาตรการกลไก โดยดำเนินการในการส่งเสริมการใช้ศักยภาพการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ ภายใต้พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2553 และ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560 ซึ่งมีกองทุนผู้สูงอายุที่ให้ความช่วยเหลือ คุ้มครอง และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ โดยดำเนินการสนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการเพื่อส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุในลักษณะกลุ่ม ชมรม องค์กรผู้สูงอายุ องค์กรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุในชุมชน ทางด้านการศึกษา สุขภาพ สังคม ศาสนา ข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสาร อาชีพ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การส่งเสริมบทบาทอาสาสมัคร การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายชุมชน และการให้ทุนประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุประเภทกู้ยืมรายบุคคล และรายกลุ่ม เพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าถึงแหล่งทุนในการประกอบอาชีพได้อย่างทั่วถึง

ดังนั้น การจัดแผนปฏิบัติการกองทุนผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 – 2569 ได้มีการคำนึงยุทธศาสตร์ของแผนทั้ง 3 ระดับที่มีความสอดคล้องต่อเนื่องในการพัฒนาประเทศเพื่อนำไปสู่การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ รองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในบริบทของสังคมสูงวัยเพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือ คุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยแผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง

โอกาสและความเสมอภาคทางสังคมมีเป้าหมายให้ทุกคนได้รับประโยชน์ทั่วถึงและเป็นธรรม กระจายความเจริญ เพื่อให้เกิดการสร้างงานในพื้นที่ เพื่อพลิกฟื้นโครงสร้างทางสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และช่วยลดความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แผนระดับที่ 2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นพลังทางสังคม โดยมีเป้าหมายให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้นรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก สนับสนุนให้สังคมและภาคส่วนอื่น ๆ ตระหนักและยอมรับถึงคุณค่าของผู้สูงอายุ และก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติของสังคมและภาคส่วนอื่น ๆ ในการปฏิบัติกับผู้สูงอายุ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมทางสังคมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกภาคส่วนและนวัตกรรมเพื่อรองรับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ ประเด็นความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม มีเป้าหมายให้คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น โดยจัดให้มีระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในกลุ่มเปราะบาง มีความสามารถในการปรับตัว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรของรัฐในการแก้ปัญหาให้ตรงจุดและตรงกับกลุ่มที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างแท้จริงและเหมาะสม แผนระดับที่ 3 ยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ที่มีเป้าหมายให้ผู้ประสบปัญหาภาวะยากลำบากได้รับการคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือที่มีความครอบคลุม ทั่วถึง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและได้รับบริการที่มีคุณภาพ และยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ที่มีเป้าหมายพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุให้ได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิอย่างทั่วถึง จากการบูรณาการทั้งระดับนโยบาย กลไก สู่การการปฏิบัติ ยกระดับการให้บริการ ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในแต่ละระดับได้ ดังนี้

แผนผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับต่าง ๆ กับยุทธศาสตร์กองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2565 - 2569

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580				4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม			
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580		15. พลังทางสังคม		17. ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม			
ยุทธศาสตร์ พม. 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)		1. พัฒนาศักยภาพคน ครอบครัว ชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสร้างระบบที่เอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี	2. สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	3. ส่งเสริมภาคีเครือข่ายอย่างเป็นระบบสู่การเป็นหุ้นส่วนทางสังคม	4. ยกระดับองค์กรสู่การเป็นผู้นำทางสังคม		
ยุทธศาสตร์ ผส. 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)		1. บูรณาการการขับเคลื่อนนโยบายมาตรการ กลไก นวัตกรรมงานด้านผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติ	2. พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุเตรียมความพร้อมคนทุกช่วงวัยเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุร่วมกับภาคีเครือข่าย	3. พัฒนาระบบการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ	4. เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมด้านผู้สูงอายุ		
ยุทธศาสตร์ ผส. พ.ศ. 2560 – 2565 ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2563		1. พัฒนากฎหมาย นโยบาย มาตรการกลไก เทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติ	2. พัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกระดับเพื่อพัฒนาศักยภาพและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงอายุ	3. พัฒนาระบบการดูแลคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิและส่งเสริมระบบการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ	4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ		
ยุทธศาสตร์ กองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2565 - 2569		1. ส่งเสริมองค์ความรู้ สร้างความเข้มแข็ง และการมีส่วนร่วมให้ชมรมองค์กรผู้สูงอายุ และภาคีเครือข่ายได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง	2. ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการอย่างเท่าเทียม	3. การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้	4. เสริมสร้างขีดความสามารถระบบบริหารจัดการเพื่อเตรียมสู่การกระจายอำนาจ และเป็นองค์กรธรรมาภิบาล		

บทที่ 3

สถานการณ์ของกองทุนผู้สูงอายุ

ในสถานการณ์ปัจจุบันและสภาพแวดล้อมทางสังคมในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในทุกมิติมีหลายปัจจัยที่จำเป็นต้องคำนึงถึง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทั้งภายในและภายนอกของประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของประเทศไทย โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุ ดังต่อไปนี้

3.1 สถานการณ์ผู้สูงอายุในประเทศไทย

จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้คาดการณ์ว่า เมื่อกลางปี 2562 ประเทศไทยมีประชากรสัญชาติไทยและไม่ใช่สัญชาติไทย แต่มีชื่ออยู่ในทะเบียนเป็นจำนวน 66.4 ล้านคน และจำนวนคนที่ไม่ใช่สัญชาติไทยและไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนประมาณ 2.9 ล้านคน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานข้ามชาติจากประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้นในปี 2562 ประชากรอาศัยอยู่ในประเทศไทย รวมทั้งหมดประมาณ 69.3 ล้านคน ซึ่งในระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา ประชากรไทย (ไม่รวมแรงงานข้ามชาติ) เพิ่มขึ้นด้วยอัตราที่ช้ามาก คือเพิ่มไม่ถึงร้อยละ 0.5 ต่อปี ต่างกับในอดีตเมื่อครั้งศตวรรษก่อน ประชากรไทยเพิ่มขึ้นด้วยอัตราที่สูงมากเฉลี่ยที่สูงกว่าร้อยละ 3 ต่อปี ประเด็นที่สำคัญคือ มีแนวโน้มชัดเจนว่า จำนวนคนเกิดจะลดน้อยลงไปอีก ในขณะที่คนตายมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนขึ้น เพราะผู้สูงอายุมีจำนวนและสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้น สศช. ได้คาดการณ์ว่า ในปี 2571 ประชากรไทยจะมีอัตราเพิ่มติดลบ เนื่องจากจำนวนคนเกิดลดลงต่ำกว่าจำนวนคนตาย

ในรอบครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา ประชากรไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ขนาดของประชากรไทยได้ขยายใหญ่ขึ้นประมาณสองเท่าตัว และโครงสร้างอายุของประชากรเปลี่ยนจาก “ประชากรเยาว์วัย” มาเป็น “ประชากรสูงอายุ” อัตราเกิดของประชากรไทยที่ลดลงตั้งแต่ทศวรรษที่ 2510 ทำให้สัดส่วนของประชากรวัยเยาว์ลดลง ประกอบกับการที่คนไทยมีอายุยืนยาวทำให้สัดส่วนของประชากรสูงอายุเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งในปี 2562 เป็นปีแรกที่ประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มากถึง 11.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ของประชากรทั้งหมด ในขณะเดียวกันอายุคาดเฉลี่ยของคนไทยมีแนวโน้มที่จะยืนยาวขึ้น ปัจจุบันคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยประมาณ 76 ปี (ผู้ชาย 73 ปี ผู้หญิง 81 ปี) คาดว่าอีก 20 ปีข้างหน้า อายุคาดเฉลี่ยของคนไทยจะยืนยาวถึง 79 ปี (ผู้ชาย 75 ปี ผู้หญิง 83 ปี) เมื่ออัตราการเกิดมีแนวโน้มที่ลดลง และอายุคาดเฉลี่ยของคนไทยมีแนวโน้มยืนยาวขึ้น ประกอบกับคลื่นยักษ์ของ “ประชากรรุ่นเกิดล้าน” กำลังเคลื่อนตัวกลายเป็นผู้สูงอายุ จะทำให้ในอนาคตประชากรไทยมีอายุสูงเร็วยิ่งขึ้นไปอีก หากสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปสูงขึ้นถึงร้อยละ 20 เป็น “สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์” และสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป สูงขึ้นถึงร้อยละ 28 (ประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปสูงขึ้นถึงร้อยละ 20) เป็น “สังคมสูงอายุระดับสุดยอด” (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2562, น. 48-56)

การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยนั้น มีผลทำให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะด้านกำลังแรงงานเนื่องจากผู้สูงอายุเข้ามามีบทบาทในการเป็นกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น โดยผู้สูงอายุที่มีงานสำคัญต่อการขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรหรือการสำรวจแรงงาน ในปี 2563 พบว่า มีจำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน 4.70 ล้านคน (ร้อยละ 36.9) จากจำนวนผู้สูงอายุทั้งสิ้น 12.75 ล้านคน ส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.62 ล้านคน ภาคเหนือ 1.13 ล้านคน ภาคกลาง 1.07 ล้านคน ภาคใต้ 6.10 แสนคน และกรุงเทพมหานคร 2.81 แสนคน **อาชีพของผู้สูงอายุที่ทำงานในปี 2563** พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง ร้อยละ 58.8 รองลงมาเป็นพนักงานบริการและผู้จำหน่ายสินค้า ร้อยละ 18.4 ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 8.2 และผู้ประกอบการอาชีพงานพื้นฐานร้อยละ 7.0 ส่วนที่เหลือกระจายอยู่ในอาชีพอื่น ๆ **สถานภาพการทำงานของผู้สูงอายุที่ทำงานในปี 2563** พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง ร้อยละ 62.3 รองลงมาเป็นช่วยธุรกิจครัวเรือน โดยไม่ได้รับค่าจ้าง ร้อยละ 20.5 เป็นลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 11.9 ส่วนที่เหลือเป็นนายจ้าง ลูกจ้าง รัฐบาล และการรวมกลุ่ม ร้อยละ 3.0 ร้อยละ 2.2 และร้อยละ 0.1 ตามลำดับ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563, น. ค-ข.)

การเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับ New Normal ผู้สังคมสูงวัยของประเทศไทย มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้สูงอายุจะต้องเตรียมความพร้อมด้วยกัน 4 ด้าน เพื่อให้หลุดกับดักและขยับสู่ความยั่งยืนในสังคม ประกอบด้วย

1. ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การออม การลงทุน การสะสมทรัพย์สินส่วนบุคคล มีความสำคัญอย่างยิ่ง ควรมีการวางแผนการเงินล่วงหน้า เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 5 – 10 ปี เพื่อให้มีเวลาเก็บออมเงินเพียงพอไว้ใช้ในยามสูงวัยภายใต้ภาวะวิกฤต ปัจจุบันเกิดอาชีพใหม่ ๆ ในรูปแบบที่หลากหลาย E-commerce การซื้อ-ขายสินค้าออนไลน์ได้รับความนิยมมากขึ้น ในอนาคตผู้สูงอายุอาจเลือกซื้อสินค้าของใช้ออนไลน์แบบถาวร แทนการเดินตลาดหรือห้างสรรพสินค้า เพื่อลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคต่าง ๆ

2. ด้านสภาพแวดล้อม จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ประชาชนถูกจำกัดพื้นที่ให้อยู่ในพื้นที่ส่วนตัวส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงพื้นที่ เช่น สถานที่ทำงานจะมีขนาดเล็กลงเนื่องจากการทำงานแบบทางไกล และทำงานที่บ้านเพิ่มมากขึ้น การปรับสภาพแวดล้อมบ้านจึงมีความจำเป็นต้องมองระยะยาวถึงอนาคตในยามสูงวัยที่เอื้อต่อการทำงานและการใช้ชีวิตรูปแบบใหม่ของคนทุกวัย สามารถทำงานได้ทุกที่ทุกเวลา

3. ด้านสุขภาพ ได้มีการพัฒนาแนวทางการรักษาโรคในรูปแบบการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) เพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุหรือผู้ที่เข้ารับบริการทางการแพทย์สามารถติดต่อและรับการรักษาอย่างทันทีทันใด ผ่านระบบ Video Conference แบบ Real-time ที่บ้าน ทำให้ประหยัดเวลาลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

4. ด้านสังคม จากการถูกจำกัดพื้นที่ส่วนตัวมากขึ้น งดออกมาทำกิจกรรมต่าง ๆ ข้างนอก เพื่อป้องกันการแพร่ระบาด ส่งผลให้ความสัมพันธ์เชิงสังคมเปลี่ยนแปลงไปโดยมีปฏิสัมพันธ์ในโลกออนไลน์เพิ่มมากขึ้น มีความเอื้ออาทรและแบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม

5. ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ผู้สูงอายุและคนทุกวัยให้ความสนใจและทำกิจกรรมบนโลกออนไลน์มากขึ้น อินเทอร์เน็ตจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการทำงานผ่านระบบดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น ทั้งการจ่าย การโอน หรือการทำธุรกรรมต่าง ๆ ในอนาคตข้างหน้าการทำธุรกรรมออนไลน์จะกลายเป็นเรื่องปกติแทนการใช้เงินสด ผู้สูงอายุจึงต้องเรียนรู้เท่าทันเทคโนโลยี เข้าถึงสิทธิ และสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ ให้กับตนเองและครอบครัว รวมทั้งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตให้กับตนเองได้ เพื่อพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด³

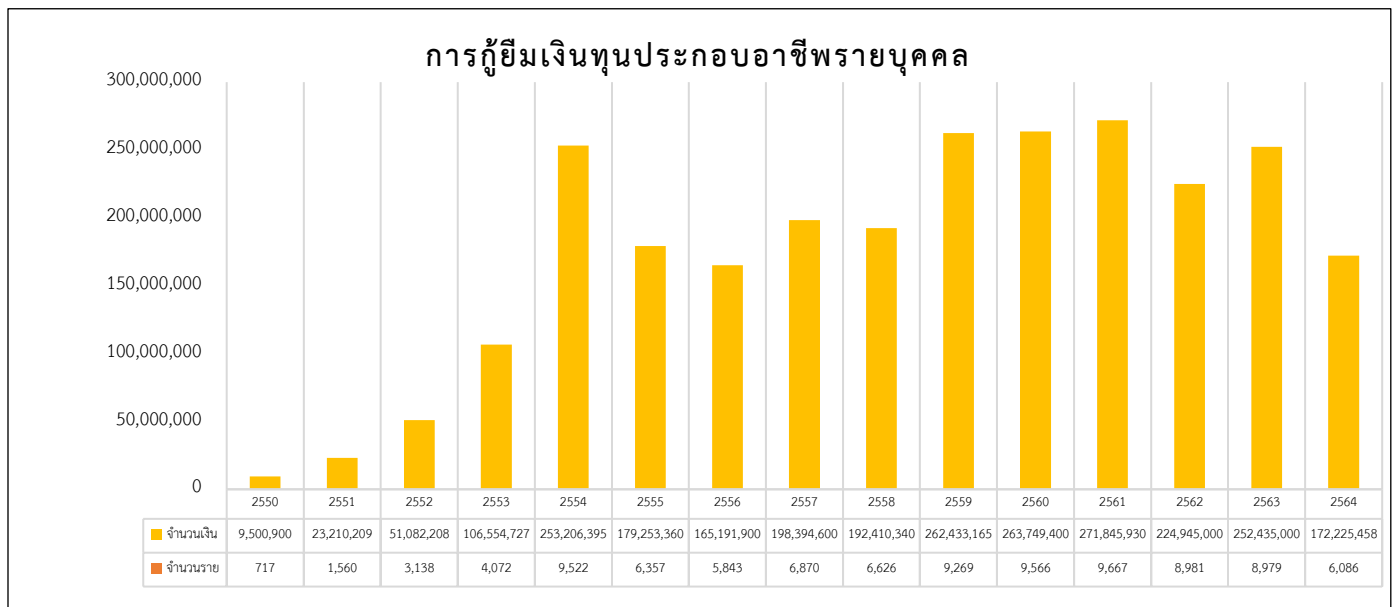
สิ่งที่ผู้คนยังต้องปฏิบัติเป็นปกติวิถีชีวิตใหม่ คือ การสวมหน้ากากในที่สาธารณะ การเว้นระยะห่างระหว่างกันที่ต้องมีความระมัดระวัง วิถีชีวิตในความปกติใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปผู้สูงอายุจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจและระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัดเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตภายใต้สถานการณ์ที่กำลังเผชิญได้อย่างเข้มแข็ง

3.2 ผลการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2550 – พฤษภาคม 2564

กองทุนผู้สูงอายุได้ดำเนินการให้บริการหลัก ได้แก่ 1) การให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพโดยแบ่งประเภทเป็นรายบุคคล วงเงินไม่เกินคนละ 30,000 บาท และรายกลุ่ม มีการรวมกลุ่มจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน วงเงินไม่เกิน 100,000 บาท ต้องชำระเงินกู้คืนเป็นรายงวดภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี โดยไม่มีดอกเบี้ย เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงแหล่งทุนในการประกอบอาชีพอย่างทั่วถึง 2) การสนับสนุนโครงการจากกองทุนผู้สูงอายุ โดยโครงการที่ขอรับการสนับสนุนมีลักษณะในการส่งเสริมการพัฒนาตนเองด้านการศึกษา สุขภาพ สังคม ศาสนา ข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสาร อาชีพ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การส่งเสริมบทบาทอาสาสมัคร การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายชุมชน โดยแบ่งกรอบวงเงินการสนับสนุนเป็น 3 กลุ่มคือ โครงการขนาดเล็ก (ในวงเงินไม่เกิน 50,000 บาทขึ้นไป) โครงการขนาดกลาง (วงเงิน 50,000 – 300,000 บาท) และโครงการขนาดใหญ่ (วงเงิน 300,000 บาทขึ้นไป) มีวัตถุประสงค์และกระบวนการในการดำเนินงานที่ชัดเจน และ 3) การสนับสนุนเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยในโครงการเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ

³ กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2563). *ทิศทาง พม. และการปรับเปลี่ยนวิถีใหม่ นำสังคมไทยไปสู่ Active Ageing*. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2564, จาก http://www.dop.go.th/download/news/hr/th1599919690-96_0.pdf

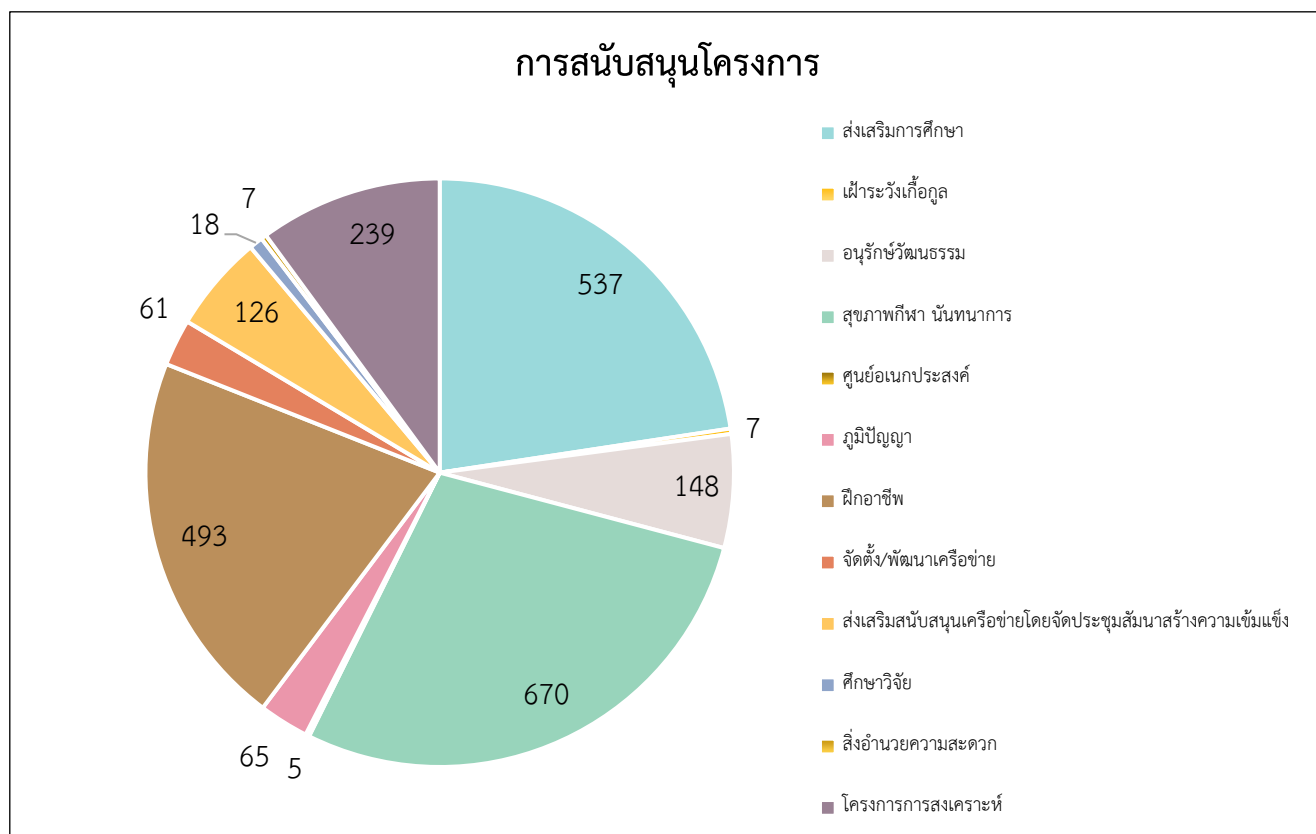
จากวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 โดยมีแหล่งเงินทุนประกอบด้วย 1) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ 2) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2.1) เงินบำรุงกองทุนที่ให้เรียกเก็บจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าสุราและยาสูบในอัตราร้อยละสองของภาษีที่เก็บจากสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต และให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีดังกล่าวเป็นผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุนพร้อมกับชำระภาษีสรรพสามิต ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด 3) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้ 4) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ 5) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายหรือโดยนิติกรรมอื่น 6) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

แผนภูมิที่ 1 ผลการดำเนินงานการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพรายบุคคล ตั้งแต่ พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2564

ผลการดำเนินงานการให้บริการของกองทุนผู้สูงอายุ ตั้งแต่ พ.ศ. 2550 – พฤษภาคม พ.ศ. 2564 สามารถสรุปการดำเนินงานได้ว่า 1) การให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ 1.1 ประเภทรายบุคคลมีจำนวนผู้กู้ยืมเพิ่มขึ้นโดยตลอด ยกเว้นในระหว่างปีงบประมาณ 2552 – 2554 ที่มีการอนุมัติกู้ยืมประมาณครึ่งหนึ่งของการยื่นกู้ยืม ปัจจัยสำคัญมาจากการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์คุณสมบัติผู้กู้ยืม ปีงบประมาณ 2550, 2552 และ 2555 ทำให้การพิจารณาอนุมัติมีความเข้มงวดขึ้น ดังแผนภูมิที่ 1 โดยมีจำนวนผู้กู้ยืมมากที่สุดในปี 2561 จำนวน 9,667 ราย สามารถจำแนกลักษณะของผู้กู้ยืมจากจำนวน 97,245 ราย ได้ดังนี้ (1) ช่วงวัย ณ วันที่ยื่นกู้ ผู้สูงอายุตอนต้นที่มีอายุระหว่าง 60 -69 ปี มีความแข็งแรงสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ คิดเป็นร้อยละ 71 ผู้สูงอายุตอนกลางมีอายุระหว่าง 70 – 79 ปี ความแข็งแรงลดลง มีภาวะเจ็บป่วยเพิ่มขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเองได้ คิดเป็นร้อยละ 26 และผู้สูงอายุตอนปลายมีอายุ 80 ปีขึ้นไป มีภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง ช่วยเหลือตนเองได้ลดลง และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจนสิ้นอายุขัย คิดเป็นร้อยละ 3 (อุทัยทิพย์ เจียวิวรรณ์กุล, 2558, น. 2-10) (2) เพศสภาพ สามารถ

แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 36,762 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.8 และเพศหญิงจำนวน 60,483 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.2 ด้วยเหตุที่ผู้หญิงมีอายุยืนยาวกว่าผู้ชายในสังคมสูงอายุจึงมีผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2563, น. 52) และ(3) ภูมิภาค โดยเป็น 4 ภูมิภาคที่มีผู้ยื่นกู้ประกอบด้วยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 34,335 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.31 ภาคกลางจำนวน 30,039 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.89 ภาคเหนือจำนวน 23,164 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.82 และภาคใต้จำนวน 9,707 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.98 แม้การคาดประมาณจากรายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553 – 2583 (ฉบับปรับปรุง) พบว่า ภาคเหนือมีอัตราผู้สูงอายุหรืออัตราร้อยละของประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปต่อประชากรทั้งหมดสูงสุดคือ ร้อยละ 22 รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีอัตราผู้สูงอายุร้อยละ 20 ภาคกลางและภาคใต้มีอัตราผู้สูงอายุต่ำสุดคือประมาณร้อยละ 15 (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2563, น. 54) แสดงให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องกับจำนวนผู้สูงอายุในพื้นที่ที่มีการกระจุกตัวอยู่ในบางจังหวัดส่วนทางกับเป้าประสงค์ที่ต้องการให้ผู้สูงอายุเข้าถึงแหล่งทุนในการประกอบอาชีพอย่างทั่วถึง 1.2 ประเภทรายการ โดยการรวมกลุ่มไม่น้อยกว่า 5 คน ได้มีการขอรับบริการยื่นกู้เพียงในปี 2551 – 2555 สะสมรวม 74 กลุ่ม จำนวนเงินรวม 6,948,360 บาท ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อการประกอบอาชีพร่วมกันอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุไม่มีความสนใจในการขอรับบริการ

แผนภูมิที่ 2 ผลการดำเนินงานการสนับสนุนโครงการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2564

2) การสนับสนุนโครงการจากกองทุนผู้สูงอายุ ได้รับการสนับสนุนทั้งหมดจำนวน 2,376 โครงการ ตามแผนภูมิที่ 2 โดยกิจกรรมโดยการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพ มีโอกาสร่วมกิจกรรมกีฬา และนันทนาการ การออกกำลังกาย มีการขอสนับสนุนจำนวนมากที่สุดถึง 670 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 28.2 รองลงมาเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการอบรมบรรยายเพื่อสร้างความรู้และเพิ่มทักษะด้านต่าง ๆ ให้กับผู้สูงอายุ จำนวน 537 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 22.6 และกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุยังมีจำนวนการขอสนับสนุนน้อยที่สุดอยู่ที่จำนวน 5 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.21 ซึ่งศูนย์เอนกประสงค์เป็นสถานที่ที่มีประโยชน์สำหรับจัดกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับผู้สูงอายุและบุคคลทุกวัยภายในชุมชน เสริมสร้างและขยายโอกาสให้ผู้สูงอายุได้รับความรู้และได้รับการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ในการพัฒนาตนเองทั้งทาง ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคม และภูมิปัญญาได้อย่างยั่งยืน

ในการดำเนินงานตามภารกิจหลักในการให้บริการของกองทุนผู้สูงอายุได้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อประเมินผลการดำเนินงานในการบริการให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ การสนับสนุนโครงการ และปัญหาหนี้ค้างชำระ เพื่อพัฒนาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยสามารถสรุปปัญหาจากการดำเนินงานได้ ดังนี้

1) การเข้าถึงกองทุนผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึง ในการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพยังมีสัดส่วนที่น้อย เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดในแต่ละภูมิภาคและผู้สูงอายุที่ได้รับการอนุมัติกู้ยืม โดยมองลงไป ในแต่ละจังหวัดจะเห็นว่ามีการกระจายการกู้ยืมเฉพาะบางอำเภอที่อยู่ใกล้ตัวจังหวัด ขณะที่อำเภอที่อยู่ห่างไกลไม่มียอด การอนุมัติหรือมีจำนวนน้อย เช่น จังหวัดน่าน อำเภอเมืองน่านมีการกู้ยืมจำนวน 273 ราย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ผู้กู้จำนวน 0 ราย (มหาวิทยาลัยมหิดล, 2561, น. 73 - 74) และการสนับสนุนโครงการมีการกระจุกอยู่ในบางจังหวัด เช่น กรุงเทพมหานคร เชียงราย ทำให้ผู้สูงอายุไม่สามารถเข้าร่วมการจัดกิจกรรมได้ในทุกพื้นที่ เนื่องจากผู้สูงอายุ โดยส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลเงินกองทุนผู้สูงอายุจากการบอกต่อกันภายในชุมชน

2) รูปแบบการบริหารงานของแต่ละจังหวัดที่มีความแตกต่างกัน ด้วยอัตรากำลังที่บางจังหวัดมี ครบทุก 3 ตำแหน่ง นักพัฒนาสังคม นักวิชาการเงินและบัญชี และนิติกร บางจังหวัดมีบุคลากรเพียง 1 -2 คนไม่เพียงพอต่อภาระงาน ทำให้ต้องรับหน้าหน้าที่ดูแลทั้งหมดในด้านการเงินและบัญชี การเยี่ยมบ้าน การติดตามทวงถามหนี้ การปิดบัญชีลูกหนี้ อีกทั้งการเปลี่ยนเจ้าหน้าที่รับผิดชอบทำให้การทำงานขาดความต่อเนื่อง

3) ปัญหาการค้างชำระและการปิดบัญชีของผู้กู้ยืม โดยมีเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องในหลากหลายมิติ ของชีวิตผู้สูงอายุขึ้นอยู่กับสภาพชีวิต สุขภาพ ลักษณะครอบครัว วัฒนธรรม ที่เป็นเงื่อนไขภายใน และเหตุปัจจัย ภายนอกเช่น สภาพเศรษฐกิจ ดินฟ้าอากาศสิ่งที่อยู่นอกเหนือการควบคุม กรณีตัวอย่างเช่น กิจการล้มเหลว/ขาดทุน ประเพณืค้าขาย เกษตรกรรม ประมง ฯลฯ การประกอบอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน ปัญหาสุขภาพที่ทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ส่งผลกระทบต่อทางการเงิน ลูกหลานเอาเงินไปใช้/ไม่เอาเงินไปส่งคืน/ส่งบ้างไม่ส่งบ้าง และเสียชีวิต (มหาวิทยาลัยมหิดล, 2561, น. 94 - 97)

4) ขาดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามาช่วยในการลดขั้นตอนการดำเนินงานในเรื่องของการจัดเก็บเอกสาร ข้อมูลการดำเนินงาน เพื่อลดความผิดพลาดในการกรอกข้อมูล สามารถค้นหาได้อย่างรวดเร็ว ลดเวลาในการปฏิบัติงาน

3.3 สถานการณ์และแนวโน้มในอนาคตของกองทุนผู้สูงอายุ

การสูงวัยของประชากรเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกโดยประชากรโลกมีอายุสูงขึ้น เนื่องจากอัตราเกิดที่ลดลงและผู้คนมีอายุยืนยาวขึ้น ซึ่งในปี 2563 ประเทศไทยมีประชากรรวม 66.5 ล้านคน ประชากรสูงอายุได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างเร็วมากเป็น 12 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 18 ของประชากรทั้งหมด และกำลังจะกลายเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ภายในปี 2565 นอกจากนี้แล้วปัจจุบันได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้คน ครอบครัว ชุมชน และเศรษฐกิจทั่วโลก กระจ่ายไปยังประชากรทุกช่วงอายุทั้งในด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ และสังคม (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2564, น. 5-57) ซึ่งต้องมีการปรับตัวและเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

จากสถานการณ์ความท้าทายที่เกิดขึ้นปัจจุบันส่งผลกระทบให้การดำเนินชีวิตของผู้คนเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งต้องมีการเรียนรู้และมองไปข้างหน้าเพื่อสร้างสังคมใหม่ที่ดีขึ้น โดยกองทุนผู้สูงอายุที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ได้ให้บริการหลักในการสนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการและกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ได้มีจำนวนการขอรับบริการที่สูงขึ้นในทุก ๆ ปี และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคตตามอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรผู้สูงอายุที่ต้องการเข้าถึงการให้บริการของหน่วยงานในหลายภาคส่วน โดยกองทุนผู้สูงอายุได้ให้บริการส่วนภูมิภาค ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทั้ง 76 จังหวัด และส่วนกลางกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ ตั้งอยู่ในบริเวณสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร จากการสถานการณ์ดังกล่าว กองทุนผู้สูงอายุได้มีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานในเรื่อง (1) การกระจายอำนาจการบริหารจัดการ โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด คือภายในระยะสั้นมีการกระจายอำนาจโดยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการที่ขอรับการสนับสนุนและกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุระดับจังหวัด และติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุระดับจังหวัด เพื่อนำไปสู่การหาสาเหตุของปัญหาอุปสรรคหรือแนวทางในการพัฒนากองทุนที่แท้จริงให้เกิดประสิทธิภาพ โดยอำนาจการตัดสินใจอนุมัติยังคงอยู่ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุส่วนกลาง และในระยะยาวกระจายอำนาจทั้งการพิจารณากลั่นกรองโครงการและอำนาจการพิจารณาอนุมัติเงินทุนสนับสนุนโครงการและการประกอบอาชีพไปยังระดับจังหวัด เนื่องจากทำงานอยู่ในระดับพื้นที่อยู่แล้ว โดยสามารถพิจารณาโครงการขนาดเล็กวงเงินไม่เกิน 50,000 บาท เพื่อลดภาระงานในการจัดการให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มการเข้าถึงกองทุนผู้สูงอายุของผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ส่วนโครงการขนาดกลางและขนาดใหญ่มัคงพิจารณาอนุมัติโดยคณะ

กรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุที่ส่วนกลาง (2) การสนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการ ด้วยสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการช่วยเหลืออย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยกองทุนผู้สูงอายุมีแนวทางเพิ่มรูปแบบการสนับสนุนค่าใช้จ่ายแก่ภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่ทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคมด้านผู้สูงอายุ นอกจากนั้นการปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมโดยใช้เทคโนโลยีมากขึ้น เป็นการเว้นระยะห่างของการรวมกลุ่มจัดกิจกรรม เพื่อสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุยังคงมีส่วนร่วมกิจกรรมได้ดั้งเดิมและได้รับการพัฒนาความสามารถให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมกับความต้องการในระดับพื้นที่ (3) การจัดทำระบบฐานข้อมูล กองทุนผู้สูงอายุได้รับงบประมาณในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นระบบเพื่อตอบสนองการให้บริการแก่ผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น ได้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพข้อมูลชำระหนี้ของลูกหนี้ โดยนำเข้าข้อมูลในระบบการให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นปัจจุบันและสามารถตรวจสอบได้ เพิ่มช่องทางการให้บริการแก่ผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ผ่านระบบออนไลน์สามารถเข้าถึงการขอรับบริการและชำระหนี้ได้หลากหลายช่องทาง การพัฒนาการจัดทำฐานข้อมูลลูกหนี้กู้ยืมเงินกองทุนฯ เพื่อทราบสภาพความเป็นอยู่ และติดตามให้คำแนะนำการประกอบอาชีพ รวมถึงการนำข้อมูลมาวิเคราะห์หลักเกณฑ์ในการตัดจำหน่ายหนี้สูญที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (4) การเพิ่มอัตราค่าจ้างให้เพียงพอและเหมาะสมกับภาระงาน เพราะการดำเนินงานประกอบด้วยขั้นตอนที่ต้องดำเนินการหลายด้าน เช่น การเยี่ยมบ้านเพื่อสอบข้อเท็จจริง การทำสัญญา การติดตามทวงถามหนี้ เป็นต้น ซึ่งแต่ละภาระงานต้องการบุคลากรที่มีความชำนาญในด้านนั้น ๆ เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการดำเนินการ ปัจจุบันพบว่าในส่วนภูมิภาคยังมีเจ้าหน้าที่ไม่ครบทุกตำแหน่งโดยเฉพาะตำแหน่งนิติกรมีเพียง 21 จังหวัด ทำให้เกิดปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงาน นอกจากนี้แล้วการมีข้อมูลจำนวนมากแต่ขาดการจัดการข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ เพื่อปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานจึงได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการจัดจ้างตำแหน่งนักวิเคราะห์ข้อมูลในอนาคต เพื่อสามารถวิเคราะห์ข้อมูลของกองทุนผู้สูงอายุที่มีความซับซ้อนให้เห็นภาพที่สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น

3.4 การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

SWOT เป็นกระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร สามารถกำหนดจุดอ่อนและจุดแข็งจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ที่มีผลต่อการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อนำมากำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานต่อไป โดยได้จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นผ่าน Google Form สำหรับพนักงานกองทุนผู้สูงอายุส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย นักพัฒนาสังคม จำนวน 76 คน นักวิชาการเงินและบัญชี จำนวน 71 คน และนิติกร จำนวน 19 คน เพื่อนำข้อมูลมาประกอบในการทบทวนแผนปฏิบัติการของกองทุนผู้สูงอายุ ระยะเวลา 5 ปี โดยสามารถสรุปผลการสำรวจความคิดเห็นได้ ดังนี้

จุดแข็ง Strengths (S)	จุดอ่อน Weakness (W)
1. เสริมสร้างความรู้และการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในสังคมให้เกิดศักยภาพ 2. ไม่มีดอกเบี้ยในการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ 3. ส่งเสริมความรู้ให้แก่บุคลากร เพื่อให้มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. มีการจัดทำแนวทางในการปฏิบัติงาน เช่น ยุทธศาสตร์ กฎ ระเบียบ คู่มือการปฏิบัติงานประจำปี 5. สถานที่ตั้งหน่วยงานครอบคลุมทุกจังหวัด 6. มีการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้	1. ขาดงบประมาณในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้มีครอบคลุมประเภทสื่อต่าง ๆ 2. อัตรากำลังของบุคลากรในแต่ละพื้นที่ที่มีจำนวนไม่เท่ากัน ส่งผลให้ต้องปฏิบัติงานหลายหน้าที่ในเวลาเดียวกัน และการสับเปลี่ยนของบุคลากรทำให้งานขาดความต่อเนื่อง 3. จำนวนหนี้เสียมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น 4. การขาดระบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เช่น จัดเก็บเอกสาร การทำบัญชี การติดตามหนี้

โอกาส Opportunities (O)	อุปสรรค Threats (T)
1. เครือข่าย ชมรม องค์กรด้านผู้สูงอายุที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ 2. ความทันสมัยของเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน 3. ตัวอย่างการประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุที่กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ 4. การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรผู้สูงอายุในประเทศ 5. ข้อกฎหมาย ระเบียบที่รองรับการปฏิบัติงาน	1. ความห่างไกลของพื้นที่ในแต่ละจังหวัดที่ทำให้ผู้สูงอายุไม่สามารถเข้าถึงการขอรับบริการ 2. ความละเอียดในการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ เช่น ปัญหาสุขภาพ สภาพครอบครัว ชุมชน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3. ทศนคติที่ผิดต่อการชำระหนี้ โดยการเพิกเฉยและปัญหาการผิดชำระหนี้ของผู้สูงอายุเนื่องด้วยปัญหาสุขภาพ เสียชีวิต ลักษณะการประกอบอาชีพ รวมถึงการนำเงินไปใช้โดยผิดวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม 4. การเกิดสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สภาพเศรษฐกิจ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

TOWS Matrix เป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สร้างขึ้นตามสภาพแวดล้อมปัจจุบันของหน่วยงาน โดยเป็นการจับคู่ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของหน่วยงานที่มาจากวิเคราะห์ SWOT ซึ่งจะได้กลยุทธ์ออกมา 4 รูปแบบ ตามการจับคู่ระหว่างปัจจัยภายใน (Internal Factors) และปัจจัยภายนอก (External Factors) ของ SWOT ได้แก่ กลยุทธ์เชิงรุก กลยุทธ์เชิงแก้ไข กลยุทธ์เชิงรับ และกลยุทธ์เชิงป้องกัน

SO Strategies กลยุทธ์เชิงรุก	WO Strategies กลยุทธ์เชิงแก้ไข
1. การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างความรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุ (S1, S5, S6, O1, O4) 2. การปรับตัวในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดประชุมที่ต้องเว้นระยะห่างหรือการประชุมทางไกล เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว (S3, O2)	1. การปรับปรุงแบบและกระจายสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าใจและเข้าถึงการให้บริการของกองทุนผู้สูงอายุ (W1, W3, O1, O2) 2. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงาน เพื่อลดโอกาสเกิดความผิดพลาดในการทำงาน (W2, W4, O2)
ST Strategies กลยุทธ์เชิงป้องกัน	WT Strategies กลยุทธ์เชิงรับ
1. สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายที่มีความใกล้ชิดกับผู้สูงอายุในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อลงพื้นที่เยี่ยมบ้านหรือติดตามทวงหนี้ (S1, S5, T1, T2) 2. การติดตามการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแนวทางการปฏิบัติให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และเข้าถึงผู้สูงอายุ (S4, S5, S6, T2, T4)	1. การลงพื้นที่เพื่อติดตามสภาพข้อเท็จจริงของผู้สูงอายุในกรณีที่ค้างชำระเพื่อทวงถามหนี้ (W3, T1, T2, T4)

บทที่ 4

แผนปฏิบัติการกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2565 - 2569

4.1 วิสัยทัศน์

กองทุนผู้สูงอายุเป็นองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือ ค้ำครอง และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี

4.2 พันธกิจ

1. ส่งเสริม ชุมชน องค์กรผู้สูงอายุ และภาคีเครือข่ายในการพัฒนาความเข้มแข็ง และสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการผลักดันกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ
2. ส่งเสริมการกักเก็บเงินทุนประกอบอาชีพให้ผู้สูงอายุได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างมีศักดิ์ศรี
3. การค้ำครอง ส่งเสริม สนับสนุน และสงเคราะห์ผู้สูงอายุตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน
4. พัฒนาองค์ความรู้และระบบบริหารจัดการให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล

4.3 ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมองค์ความรู้ สร้างความเข้มแข็ง และการมีส่วนร่วมให้ชุมชน องค์กรผู้สูงอายุ และภาคีเครือข่ายได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการอย่างเท่าเทียม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งตนเองได้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างขีดความสามารถระบบบริหารจัดการเพื่อเตรียมสู่การกระจายอำนาจ และเป็นองค์กรธรรมาภิบาล

4.4 เป้าประสงค์

1. ชุมชน องค์กรผู้สูงอายุและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมสร้างความเข้มแข็งดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อให้ความช่วยเหลือ ค้ำครอง ส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุ
2. ผู้สูงอายุเข้าถึงแหล่งทุนในการประกอบอาชีพอย่างทั่วถึง
3. ผู้สูงอายุได้รับการค้ำครอง ช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำรงชีวิตตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน
4. องค์กรมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

4.5 แผนปฏิบัติการประจำปี 2565 - 2569

เป็นกลไกการเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนและบริหารโครงการ/กิจกรรมของหน่วยงาน เพื่อติดตามความก้าวหน้า ประเมินผลโครงการ/กิจกรรมตามแผนงานที่กำหนด และประสิทธิภาพในกระบวนการนำส่งผลผลิต โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมองค์ความรู้ สร้างความเข้มแข็ง และการมีส่วนร่วมให้ชมรม องค์กรผู้สูงอายุ และภาคีเครือข่ายได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง									
เป้าประสงค์ 1. ชมรม องค์กรผู้สูงอายุและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมสร้างความเข้มแข็งดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อให้ความช่วยเหลือ ค้ำครอง ส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุ									
1. สร้างกลไกการขับเคลื่อนโครงการและบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายด้านผู้สูงอายุ	1. สนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการเพื่อส่งเสริมชมรม องค์กรผู้สูงอายุ และภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ	ผลผลิต ชมรม องค์กรผู้สูงอายุ และภาคีเครือข่ายได้รับการสนับสนุนโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และการพัฒนาตนเองจากกองทุนผู้สูงอายุ ผลลัพธ์ ผู้สูงอายุมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริม การค้ำครอง	ร้อยละของชมรม องค์กรผู้สูงอายุ และภาคีเครือข่ายที่ได้รับการสนับสนุนโครงการเสริมสร้าง ความเข้มแข็ง และการพัฒนาตนเองจากกองทุนผู้สูงอายุ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	ร้อยละ 80 (110 โครงการ) 11,000,000	ร้อยละ 85 (160 โครงการ) 16,000,000	ร้อยละ 90 (210 โครงการ) 21,000,000	ร้อยละ 95 (260 โครงการ) 26,000,000	ร้อยละ 95 (310 โครงการ) 31,000,000	กลุ่มงานบริการกองทุนผู้สูงอายุ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		และการสนับสนุน สวัสดิการทางสังคม อย่างต่อเนื่อง ผ่าน ชมรม องค์กรผู้สูงอายุ และภาคีเครือข่าย และ สามารถนำความรู้ที่ ได้รับไปฝึกปฏิบัติ							
	2. โครงการเสริมสร้าง และพัฒนาความรู้ ด้านภารกิจกองทุน ผู้สูงอายุ	<u>ผลผลิต</u> 1. ผู้เข้าร่วมการประชุม มีความเข้าใจในภารกิจ ของกองทุนผู้สูงอายุ 2. ผู้เข้าร่วมการประชุม มีทักษะในการเขียน โครงการเพื่อสร้าง โอกาสในการเข้าถึง งบประมาณ	ร ้อย ย ะ ข อ ง ผู้เข้าร่วมการ ประชุมที่มีความ เข้าใจด้านภารกิจ ของ ก อ ง ทุน ผู้สูงอายุ และมี ทักษะในการเขียน โครงการ	ร้อยละ 80 411,300	ร้อยละ 90 511,000	ร้อยละ 100 611,00	ร้อยละ 100 700,000	ร้อยละ 100 800,000	กลุ่มวิชาการ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		<u>ผลลัพธ์</u> ผู้เข้าร่วมการประชุม สามารถขยายองค์ ความรู้ให้กับชมรม องค์กรเครือข่ายด้าน ผู้สูงอายุ							
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการอย่างเท่าเทียมกัน									
เป้าประสงค์ 2. ผู้สูงอายุเข้าถึงแหล่งทุนในการประกอบอาชีพอย่างทั่วถึง									
2. พัฒนาการ ให้บริการกู้ยืม เงินทุนประกอบ อาชีพผู้สูงอายุ ให้เกิดศักยภาพ ในการประกอบ อาชีพ	3. การบริการกู้ยืม เงินทุนประกอบ อาชีพผู้สูงอายุ รายบุคคล และราย กลุ่ม	<u>ผลผลิต</u> ผู้สูงอายุผ่านการพิจารณา อนุมัติเงินทุนกู้ยืมเพื่อ ประกอบอาชีพจาก คณะกรรมการบริหาร กองทุนผู้สูงอายุ <u>ผลลัพธ์</u> ผู้สูงอายุสามารถขยาย ผลการประกอบอาชีพ ให้ประสบความสำเร็จ	จำนวนผู้ กู้ยืม เงินทุนประกอบ อาชีพที่ผ่านการ พิจารณาอนุมัติจาก คณะกรรมการบริหาร กองทุนผู้สูงอายุ	4,000 ราย 120,000,000	6,000 ราย 180,000,000	8,000 ราย 240,000,000	10,000ราย 300,000,000	12,000ราย 360,000,000	กลุ่มงานบริการ กองทุนผู้สูงอายุ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
	4. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้และพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพแก่ผู้สูงอายุในชุมชนกรุงเทพมหานคร	<u>ผลผลิต</u> ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้และศักยภาพในการประกอบอาชีพ <u>ผลลัพธ์</u> ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากความมั่นคงทางรายได้ ไม่เป็นภาระของครอบครัว	ร้อยละของผู้เข้าร่วมประชุม ได้รับความรู้และพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพ	ร้อยละ 80 (300 คน) 130,200	ร้อยละ 90 (350 คน) 165,000	ร้อยละ 100 (400 คน) 250,000	ร้อยละ 100 (450 คน) 300,000	ร้อยละ 100 (500 คน) 350,000	
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถพึ่งตนเองได้									
เป้าประสงค์ 3. ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำรงชีวิตตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน									
3. ส่งเสริมการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้สูงอายุตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน เพื่อให้	5. มาตรการเงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยที่ได้รับสิทธิในโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	<u>ผลผลิต</u> ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยได้รับเงินช่วยเหลือจากโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ <u>ผลลัพธ์</u>	ร้อยละของการจ่ายเงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย	ร้อยละ 90 (4,750,000 คน) 4,000,000,000	ร้อยละ 100 (4,850,000 คน) 4,000,000,000	ร้อยละ 100 (4,950,000 คน) 4,000,000,000	ร้อยละ 100 (5,050,000 คน) 4,000,000,000	ร้อยละ 100 (5,150,000 คน) 4,000,000,000	กลุ่มวิชาการ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น		ผู้สูงอายุได้รับการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการยังชีพ							
ยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างขีดความสามารถระบบบริหารจัดการเพื่อเตรียมสู่การกระจายอำนาจ และเป็นองค์กรธรรมาภิบาล									
เป้าประสงค์ 4. องค์กรมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล									
4. การดำเนินการจัดระดมทุนเข้ากองทุนผู้สูงอายุ	6. โครงการบริจาคเข้ากองทุนผู้สูงอายุเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	<u>ผลผลิต</u> กองทุนผู้สูงอายุได้รับเงินบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ผ่านการประชาสัมพันธ์ตามหน่วยงานต่าง ๆ <u>ผลลัพธ์</u> ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	ระดับความสำเร็จการบริจาคเข้ากองทุนผู้สูงอายุ	ระดับ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	กลุ่มงานบริการกองทุนผู้สูงอายุ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		ได้รับเงินช่วยเหลือจาก กองทุนผู้สูงอายุ							
5. พัฒนาการ ให้บริการเกิด ความคุ้มค่าและ ประสิทธิภาพ	7. โครงการนิเทศงาน ติดตามและประเมินผล ความคุ้มค่าของโครงการ ที่ขอใช้เงินกองทุน ผู้สูงอายุ	<u>ผลผลิต</u> จัดทำรายงานวิเคราะห์ การติดตามและ ประเมินผลฯ เพื่อ นำเสนอต่อคณะ กรรมการบริหาร กองทุน <u>ผลลัพธ์</u> 1. ทราบถึงปัญหาและ อุปสรรคของโครงการที่ ขอรับการสนับสนุน และโครงการเพื่อการ กู้ยืมเงินทุนประกอบ อาชีพ 2. สามารถวิเคราะห์ และประเมินผลความ	ระดับความสำเร็จ การนิเทศงาน ติดตามและประเมินผล ความคุ้มค่า	ระดับ 5 350,000	ระดับ 5 400,000	ระดับ 5 450,000	ระดับ 5 500,000	ระดับ 5 550,000	กลุ่มงานบริการ กองทุนผู้สูงอายุ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		คําค่าของโครงการที่ ขอรับการสนับสนุน โครงการเพื่อการกู้ยืม เงินทุนประกอบอาชีพ							
	8. โครงการส่งเสริม องค์ความรู้พัฒนา ทักษะการติดตาม และประเมินผล โครงการที่ได้รับการ สนับสนุนงบประมาณ จากกองทุนผู้สูงอายุ	<u>ผลผลิต</u> ผู้เข้าร่วมการประชุม สามารถประเมินผล โครงการที่ได้รับการ สนับสนุนจากกองทุน ผู้สูงอายุ <u>ผลลัพธ์</u> ผู้เข้าร่วมการประชุม เป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ และช่วยเหลือการ ประเมินผลโครงการที่ ได้รับการสนับสนุนจาก กองทุนผู้สูงอายุ	ร้อยละของผู้เข้าร่วม ประชุมสามารถ ประเมินความคําค่า ของโครงการที่ ได้รับการสนับสนุน	ร้อยละ 60 379,600	ร้อยละ 70 400,000	ร้อยละ 80 430,000	ร้อยละ 90 460,000	ร้อยละ 100 490,000	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
	9. จัดทำและสำรวจความพึงพอใจต่อการให้บริการกองทุนให้ผู้สูงอายุจากผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่กองทุนผู้สูงอายุในส่วนภูมิภาค	<u>ผลผลิต</u> ผู้ใช้บริการหลักและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกองทุนผู้สูงอายุได้ทำแบบสำรวจความพึงพอใจ <u>ผลลัพธ์</u> กองทุนผู้สูงอายุปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะจากแบบสำรวจฯ	ร้อยละของ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของ กองทุนผู้สูงอายุ	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	กลุ่มวิชาการ
6. บริหารจัดการหนี้ค้างชำระ	10. โครงการอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการทวงถามหนี้แก่บุคลากรกองทุนผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้อง	<u>ผลผลิต</u> บุคลากรมีความเข้าใจในกระบวนการทวงถามหนี้ตามลำดับขั้นตอน <u>ผลลัพธ์</u>	ร้อยละของบุคลากร มีผลการทดสอบแบบประเมินความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานเป็นไป	ร้อยละ 70	-	-	-	-	กลุ่มบริหาร สัญญาและ กฎหมาย

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
	ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	บุคลากรสามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการทวงถามหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ตามเป้าหมายที่กำหนด						
	11. เร่งรัดติดตามทวงถามลูกหนี้ค้างชำระ กองทุนผู้สูงอายุ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการของ กองทุนผู้สูงอายุ	<u>ผลผลิต</u> กองทุนได้ดำเนินการ เร่งรัดติดตามทวงถามหนี้ ค้างชำระ ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการของกองทุนผู้สูงอายุ <u>ผลลัพธ์</u> 1. ลูกหนี้ดำเนินการชำระหนี้ตามจำนวนหนี้ที่ค้างชำระ 2. ลูกหนี้แสดงความยินยอมในการรับสภาพหนี้	ร้อยละของการ เร่งรัดติดตามทวงถามหนี้ค้างชำระ กองทุนผู้สูงอายุในแต่ละจังหวัด ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการของ กองทุนผู้สูงอายุ	ร้อยละ 70	-	-	-	-	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
			ทางสังคมของผู้กักขัง กองทุนผู้สูงอายุ						
	13. การใช้สิทธิ เรียกร้องในการ ดำเนินคดีอาชญากรรม ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้	<u>ผลผลิต</u> ลูกหนี้มีความตระหนัก ถึงความสำคัญในการ ผิดชำระหนี้ของกองทุน ที่มีผลในทางกฎหมาย <u>ผลลัพธ์</u> ลูกหนี้มีการชำระหนี้แก่ กองทุนผู้สูงอายุจน สามารถปิดบัญชีได้	จำนวนการใช้สิทธิ เรียกร้องในการ ฟ้องร้องดำเนินคดี กับลูกหนี้ผิดนัด ชำระหนี้	จำนวนการ ดำเนินคดี 12 คดี	-	-	-	-	
	14. เผยแพร่สโปด วิทยุประชาสัมพันธ์ กองทุนผู้สูงอายุและ ช่องทางการชำระหนี้	<u>ผลผลิต</u> หน่วยงานกองทุนส่วน ภูมิภาคให้ความร่วมมือ ในการเผยแพร่สโปด วิทยุประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อออนไลน์ของ หน่วยงาน	จำนวนการอัปโหลด สโปด วิทยุ ประชาสัมพันธ์ ช่องทางการชำระ หนี้ กองทุน ผู้สูงอายุขึ้นสู่สื่อ ออนไลน์ของ	76 จังหวัด	-	-	-	-	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		<u>ผลลัพธ์</u> ผู้ใช้งานสื่อออนไลน์ ของกองทุนส่วน ภูมิภาครู้จัก/ได้ยินสโปด วิทยุประชาสัมพันธ์ กองทุนผู้สูงอายุและ ช่องทางการชำระหนี้	หน่วยงานกองทุน ในส่วนภูมิภาค ตามเป้าหมาย						
	15. กำหนดตัวชี้วัด การประเมินผลงาน ของบุคลากรกองทุน ผู้สูงอายุที่ดำเนินการ เร่งรัดติดตามหนี้	<u>ผลผลิต</u> บุคลากรเกิดความ ตระหนักในการ ดำเนินการเร่งรัด ติดตามหนี้ เนื่องจาก เป็นส่วนหนึ่งในการ ประเมินผลงาน <u>ผลลัพธ์</u> บุคลากรดำเนินการ เร่งรัดติดตามหนี้มาก ขึ้น	ร้อยละของบุคลากร กองทุนผู้สูงอายุที่ ดำเนินการเร่งรัด ติดตามหนี้มีผล ดำเนินงานเป็นไป ตามหลักเกณฑ์ และตัวชี้วัดที่ กองทุนผู้สูงอายุ กำหนด	ร้อยละ 70	-	-	-	-	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
7. วางแผนพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงาน	16. โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมของกองทุนผู้สูงอายุ ประจำปี 2565	<u>ผลผลิต</u> กองทุนผู้สูงอายุมีแผนการกองทุนผู้สูงอายุประจำปีงบประมาณ 2566 - 2570 <u>ผลลัพธ์</u> ผู้เข้าร่วมการประชุมสามารถขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการกองทุนผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ 2566 - 2570 ไปสู่การปฏิบัติก่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ตรงตามประเด็นยุทธศาสตร์และบรรลุเป้าหมาย	การจัดทำแผนปฏิบัติการกองทุนผู้สูงอายุประจำปีงบประมาณ 2566 - 2570	1 แผนปฏิบัติการ 318,500	-	-	-	-	กลุ่มวิชาการ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		ตามตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้							
8. พัฒนาทักษะ และ จัดสรร บุคลากรให้มี ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	17. โครงการประชุม เชิงปฏิบัติการเสริมสร้าง ความรู้ พัฒนาทักษะ และ แลกเปลี่ยน เรี ยน รู้ ใน การ ปฏิบัติงานกองทุน ผู้สูงอายุ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2565	<u>ผลผลิต</u> บุคลากรมีความรู้ ความ เข้าใจในกระบวนการ ปฏิบัติงานของกองทุน ผู้สูงอายุ <u>ผลลัพธ์</u> บุ ค ล า ก ร ส า ม า ร ถ ปฏิบัติงานได้ในทิศทาง เดียวกัน มีประสิทธิภาพ และสมรรถนะมากขึ้น	ร้อยละของบุคลากร ที่ได้รับ ความรู้ พัฒนาทักษะ และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการปฏิบัติงาน	ร้อยละ 85 1,130,000	ร้อยละ 90 1,170,000	ร้อยละ 95 1,210,000	ร้อยละ 100 1,250,000	ร้อยละ 100 1,290,000	ฝ่ายบริหาร ทั่วไป
	18. โครงการอบรม พัฒนาองค์กรและ บุคลากรกองทุน ผู้สูงอายุ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2565	<u>ผลผลิต</u> บุคลากรมีความรู้ ความ เข้าใจในตนเองและ เพื่อนร่วมงาน <u>ผลลัพธ์</u>	ร้อยละของบุคลากร ที่ได้รับการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงาน	ร้อยละ 85 1,190,000	ร้อยละ 90 1,230,000	ร้อยละ 95 1,270,000	ร้อยละ 100 1,310,000	ร้อยละ 100 1,350,000	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		บุคลากรมีสัมพันธภาพ ที่ดีต่อกัน ทำงาน ร่วมกันเป็นทีม							
	19. โครงการฝึกซ้อม แผนป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย ด้านอัคคีภัย เพื่อ ความปลอดภัยของ บุคลากรกองทุน ผู้สูงอายุ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2565	<u>ผลผลิต</u> บุคลากรมีความเข้าใจ ในหลักการอพยพหนี ไฟและการป้องกัน อัคคีภัย <u>ผลลัพธ์</u> บุคลากรให้ความสำคัญ และมีส่วนร่วมต่อการ ป้องกันอัคคีภัย	ร้อยละของบุคลากร ที่มี ความรู้ใน หลักการอพยพหนี ไฟและการป้องกัน อัคคีภัย	ร้อยละ 90 33,300	ร้อยละ 95 34,300	ร้อยละ 100 35,400	ร้อยละ 100 36,500	ร้อยละ 100 37,600	
	20. โครงการสนับสนุน บุคลากรในการ เพิ่มพูนความรู้และ พัฒนาตนเอง	<u>ผลผลิต</u> บุคลากรพัฒนาความรู้ และพัฒนาทักษะของ ตนเอง <u>ผลลัพธ์</u>	ร้อยละของบุคลากร ที่ได้รับความรู้และ พัฒนาศักยภาพ ของตนเอง	ร้อยละ 90 30,000	ร้อยละ 95 35,000	ร้อยละ 100 40,000	ร้อยละ 100 45,000	ร้อยละ 100 50,000	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		บุคลากรนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในการทำงานและพัฒนาความสามารถของตนเอง							
	21. ปรับปรุงแผนบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่องทุกปี	<u>ผลผลิต</u> มีกลไกในการเสริมสร้างและพัฒนาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ <u>ผลลัพธ์</u> บุคลากรมีทักษะสมรรถนะ ยึดหลักธรรมาภิบาล และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง	ระดับความสำเร็จของการปรับปรุงแผนบริหารทรัพยากรบุคคล	ระดับ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	
9. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของกองทุนผู้สูงอายุ	22. โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานกองทุนผู้สูงอายุ	<u>ผลผลิต</u> ผู้สูงอายุ ชมรม องค์กรผู้สูงอายุ ภาควิชาเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับรู้และ	ระดับความสำเร็จการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานกองทุนผู้สูงอายุ	ระดับ 5 500,000	ระดับ 5 650,000	ระดับ 5 850,000	ระดับ 5 1,100,000	ระดับ 5 1,400,000	กลุ่มวิชาการ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		เข้าใจภารกิจและการให้บริการของกองทุนผู้สูงอายุ รวมทั้งสามารถเข้าถึงการให้บริการของกองทุนผู้สูงอายุ							
	23. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการของกองทุนผู้สูงอายุ	<u>ผลผลิต</u> สื่อประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมกับผู้สูงอายุ <u>ผลลัพธ์</u> หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุ และสามารถประชาสัมพันธ์ต่อผู้สูงอายุได้	จำนวนการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ของกองทุนผู้สูงอายุ	3 เรื่อง 230,000	4 เรื่อง 300,000	4 เรื่อง 350,000	5 เรื่อง 400,000	5 เรื่อง 450,000	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
	24. การประชาสัมพันธ์ ข้อมูลการให้บริการ ของกองทุนผู้สูงอายุ	<u>ผลผลิต</u> สื่อสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์ ของกองทุนผู้สูงอายุ ได้รับการเผยแพร่ผ่าน เว็บไซต์กรมกิจการ ผู้สูงอายุ และหน่วยงาน ต่าง ๆ	ระดับความสำเร็จ การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลการให้บริการ ของกองทุน ผู้สูงอายุ	ระดับ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	
10. พัฒนาระบบ เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อ ตอบสนองการ ปฏิบัติงานและ การเปลี่ยนแปลง ของยุคสมัย	25. โครงการสำหรับ ประชาชน/ผู้ใช้บริการ ได้รับความสะดวกและ ได้รับการตอบสนอง ความ ต้องการ ให้บริการยื่นโครงการ ผ่านระบบออนไลน์	<u>ผลผลิต</u> ประชาชนสามารถ เข้าถึงและใช้บริการยื่น โครงการผ่านระบบ ออนไลน์ <u>ผลลัพธ์</u> ประชาชนสามารถ เข้าถึงช่องทางการ ให้บริการได้ตลอดเวลา และมีความสะดวก รวดเร็ว	ร้อยละของ ประชาชนที่มี ความพึงพอใจใน การใช้งานระบบ ยื่นโครงการผ่าน ระบบออนไลน์	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	กลุ่มวิชาการ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
	26. โครงการสำหรับประชาชน/ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการบริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพผู้สูงอายุรายบุคคล ผ่านระบบออนไลน์	<u>ผลผลิต</u> ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้บริการยื่นคำร้องกู้ยืมเงินผ่านระบบออนไลน์ <u>ผลลัพธ์</u> ประชาชนสามารถเข้าถึงช่องทางการให้บริการได้ตลอดเวลาและมีความสะดวกรวดเร็ว	ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจในการใช้งานระบบยื่นคำร้องผ่านระบบออนไลน์	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	
	27. โครงการบำรุงรักษาระบบสารสนเทศของกองทุนผู้สูงอายุ	<u>ผลผลิต</u> ระบบสารสนเทศของกองทุนผู้สูงอายุทั้งด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ	ระดับความสำเร็จการบำรุงรักษาระบบสารสนเทศของกองทุนผู้สูงอายุ	ระดับ 5 500,000	ระดับ 5 600,000	ระดับ 5 650,000	ระดับ 5 700,000	ระดับ 5 750,000	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		<u>ผลลัพธ์</u> บุคลากรมีระบบ สารสนเทศที่มี ประสิทธิภาพรองรับใน การปฏิบัติงานได้อย่าง ต่อเนื่อง							
	28. โครงการปรับปรุง ระบบงานกู้ยืมเงินทุน ประกอบอาชีพ	<u>ผลผลิต</u> ระบบงานกู้ยืมเงินทุน ประกอบอาชีพมีการ ปรับปรุงในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับข้อกำหนด ฯ ประกอบด้วย แบบ สอบข้อเท็จจริง, เกณฑ์ การพิจารณาผู้ขอกู้ยืม, ดึงข้อมูลบัตรประชาชน แบบเรียลไทม์, เอกสารแนบท้าย สัญญาตามที่กำหนด,	ระดับความสำเร็จ ในการปรับปรุง ระบบงานกู้ยืม เงินทุนประกอบ อาชีพ	ระดับ 5 1,000,000	-	-	-	-	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		ใช้ Google Maps สะดวกมากขึ้น เป็นต้น <u>ผลลัพธ์</u> ลดการเกิดความผิดพลาดในการกรอกข้อมูลของระบบกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพระหว่างข้อกำหนดเดิมและข้อกำหนดใหม่							
	29. โครงการอบรมการใช้ระบบการให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพและการสนับสนุนโครงการของกองทุนผู้สูงอายุ ประจำปี 2565	<u>ผลผลิต</u> บุคลากรมีความเข้าใจในการใช้ระบบที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดความเสี่ยงในการใช้งานระบบที่ไม่ถูกต้อง	ร้อยละของบุคลากรสามารถใช้ระบบการให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพและการสนับสนุนโครงการของกองทุนผู้สูงอายุ	ร้อยละ 90 1,235,000	ร้อยละ 95 1,275,000	ร้อยละ 100 1,315,000	ร้อยละ 100 1,355,000	ร้อยละ 100 1,395,000	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
	30. โครงการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพข้อมูลชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุ ระยะที่ 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	<u>ผลผลิต</u> กองทุนผู้สูงอายุมีฐานข้อมูลกลางสารสนเทศการกู้ยืมเงินและการชำระหนี้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ <u>ผลลัพธ์</u> กองทุนผู้สูงอายุสามารถวิเคราะห์คุณสมบัติลูกหนี้ในการปรับปรุงและบริหารจัดการหนี้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล	ระดับความสำเร็จในการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพข้อมูลชำระหนี้ของกองทุนผู้สูงอายุ ระยะที่ 4	ระดับ 5 20,750,000	-	-	-	-	
11. ติดตามผลการดำเนินงานภาพรวมให้เป็นไปตามเป้าหมาย	31. โครงการจัดทำรายงานประจำปีของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2564	<u>ผลผลิต</u> การจัดทำรายงานประจำปีของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2564 จากการเก็บรวบรวม	ระดับความสำเร็จการจัดทำรายงานประจำปีของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2564	ระดับ 5 100,000	ระดับ 5 105,000	ระดับ 5 110,000	ระดับ 5 115,000	ระดับ 5 120,000	กลุ่มวิชาการ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		ข้อมูล ข้อเท็จจริงจาก การดำเนินงานตาม ภารกิจ							
	32. จัดทำแผนการ ขับเคลื่อนงานของ กองทุนผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ 2564	<u>ผลผลิต</u> จังหวัดมีการรายงาน แผนการขับเคลื่อนงาน ของกองทุนผู้สูงอายุ เป็นประจำทุกเดือน <u>ผลลัพธ์</u> เพื่อนำปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของ ส่วนภูมิภาคมาปรับแก้ไข การปฏิบัติงานให้เข้า กับสถานการณ์	จังหวัดที่รายงาน แ ผ น ก า ร ขับเคลื่อนงานของ กองทุนผู้สูงอายุ	76 จังหวัด	76 จังหวัด	76 จังหวัด	76 จังหวัด	76 จังหวัด	
	33. การบริหาร จัดการอื่นในการ ขับเคลื่อนงานของ กองทุนผู้สูงอายุ	<u>ผลผลิต</u> การเบิกจ่ายเงิน งบประมาณ เกิด	ร้อยละของการ เบิกจ่ายเงิน งบประมาณ ภาพรวมเป็นไป	ร้อยละ 90 15,180,000	ร้อยละ 95 15,640,000	ร้อยละ 100 16,100,000	ร้อยละ 100 16,590,000	ร้อยละ 100 17,100,000	ฝ่ายบริหาร ทั่วไป

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/ผลผลิต/งบประมาณ (บาท)					ผู้รับผิดชอบ
				ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	
		ประสิทธิ ภาพตาม เป้าหมายที่กำหนด	ตามเป้าหมายที่ กำหนด						
	34. จัดทำแผนการใช้ จ่ายงบประมาณและ รายงานผลการ เบิกจ่ายงบประมาณ รายจ่ายภาพรวมเป็น ประจำอย่างต่อเนื่อง ทุกเดือน	<u>ผลผลิต</u> การเบิกจ่ายเงิน งบประมาณ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นไปตามเป้าหมายที่ กำหนด	ร้อยละของการ เบิกจ่ายเงิน งบประมาณ ภาพรวมเป็นไป ตามเป้าหมายที่ กำหนด	ร้อยละ 90	ร้อยละ 95	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	

หมายเหตุ : ระดับความสำเร็จ 5 ระดับ มีขั้นตอน ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 6 โครงการบริจาคเข้ากองทุนผู้สูงอายุ เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ

ขั้นตอนที่ 1 ประสานขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อขออนุญาตวางป้ายบริจาคและกล่องบริจาค

ขั้นตอนที่ 2 วางป้ายบริจาคและกล่องบริจาคตามหน่วยงานต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 3 ประชาสัมพันธ์การรับบริจาคเงินเข้ากองทุนผู้สูงอายุผ่านทางเว็บไซต์ของศูนย์การค้า

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจนับเงิน

ขั้นตอนที่ 5 รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบ

ตัวชี้วัดที่ 7 โครงการนิเทศงานติดตามและประเมินผลความคุ้มค่าของโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลการติดตามโครงการฯ และข้อมูลอื่นที่จำเป็นสำหรับการประเมินผลความคุ้มค่าของโครงการฯ

ขั้นตอนที่ 2 ลงพื้นที่นิเทศงานติดตามและประเมินผลความคุ้มค่าของโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์และประเมินผลความคุ้มค่าของโครงการฯ

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำรายงานวิเคราะห์การติดตามและประเมินผลความคุ้มค่าของโครงการฯ

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอรายงานวิเคราะห์การติดตามและประเมินผลความคุ้มค่าของโครงการฯ

ต่อคณะกรรมการบริหารฯ

ตัวชี้วัดที่ 21 ปรับปรุงแผนบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่องทุกปี

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ผ่านมา

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำแผนการบริหารทรัพยากรบุคคล

ขั้นตอนที่ 3 จัดประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอคณะกรรมการบริหารฯ พิจารณาเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ 5 คณะกรรมการบริหารฯ พิจารณาเห็นชอบ

ตัวชี้วัดที่ 22 โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานกองทุนผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 1 ประชุมระดมความคิดเห็นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกองทุนผู้สูงอายุผ่านสื่อ

ขั้นตอนที่ 2 จัดจ้างบริษัทออกแบบและจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการจัดจ้างตามระเบียบพัสดุ

ขั้นตอนที่ 4 ส่งมอบงาน

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจรับงาน

ตัวชี้วัดที่ 24 การประชาสัมพันธ์ข้อมูลการให้บริการของกองทุนผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์การประชาสัมพันธ์ของกองทุนผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 2 ประชุมระดมความคิดเห็นรูปแบบการประชาสัมพันธ์

ขั้นตอนที่ 3 การประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์กองทุนผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 4 เผยแพร่เอกสารแผ่นพับให้กับองค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 5 การจัดบูทกิจกรรมประชาสัมพันธ์การให้บริการของกองทุนผู้สูงอายุ

ตัวชี้วัดที่ 27 และ 28 โครงการบำรุงรักษาระบบสารสนเทศของกองทุนผู้สูงอายุ และ โครงการปรับปรุงระบบงาน
กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 1 จัดทำแผนงานโครงการและประมาณการค่าใช้จ่าย

ขั้นตอนที่ 2 ขอความเห็นชอบต่อผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงของกรมกิจการผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 3 ขออนุมัติหลักการและโครงการฯ

ขั้นตอนที่ 4 ขออนุมัติดำเนินโครงการฯ และการใช้จ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินงานตามระเบียบฯ พัสด

ตัวชี้วัดที่ 30 โครงการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพข้อมูลชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุ ระยะที่ 4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นตอนที่ 1 สำนักรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 2 ประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 3 ขออนุมัติหลักการและดำเนินการตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบราชการ

ขั้นตอนที่ 4 รับเอกสารใบส่งงานและใบแจ้งหนี้

ขั้นตอนที่ 5 ขออนุมัติเบิกจ่ายเงิน

ตัวชี้วัดที่ 33 โครงการจัดทำรายงานประจำปีของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2564

ขั้นตอนที่ 1 ประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำรายงานประจำปีของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2564

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบรายงานประจำปีของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2564 โดยมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย
กระชับ และได้ใจความ

ขั้นตอนที่ 3 จัดจ้างบริษัทเพื่อดำเนินการผลิตรายงานประจำปีของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2564

ขั้นตอนที่ 4 จัดส่งรายงานประจำปีของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2564 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 5 รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการบริหารฯ ทราบ

บทที่ 5

การประเมินผลการดำเนินงานตามแผน

การประเมินเป็นการรวบรวมผลการติดตามความก้าวหน้าของกิจกรรม/โครงการ เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานโครงการนั้น ๆ และประกอบการตั้งงบประมาณในปีต่อไป โดยกองทุนผู้สูงอายุมีการดำเนินงานในประเมินผลด้วยกัน 2 รูปแบบ คือ

1. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานจากแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 รวบรวมเอกสารข้อมูล ประกอบด้วย ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการปีงบประมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสอบถามผู้ให้บริการหลักและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกองทุนผู้สูงอายุ ประกอบด้วย คณะกรรมการ พนักงานกองทุนส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค พมจ.จังหวัด ชมรม/องค์กรเครือข่ายผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุที่ใช้บริการ

1.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากผลการดำเนินงาน และข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกองทุนผู้สูงอายุ

1.3 จัดประชุมการพิจารณาผลการดำเนินงาน โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ เพื่อให้ข้อคิดเห็นและแนวทางการปรับปรุงแผนการดำเนินงาน

1.4 สรุปผลการประชุม เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอใช้ในการปรับปรุงและจัดทำแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณถัดไป เพื่อให้ทิศทางการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกองทุน

2. การติดตามกระบวนการดำเนินงานหลังการจัดกิจกรรม/โครงการ/การให้บริการ เพื่อติดตามความคุ้มค่าและการบรรลุค่าเป้าหมายของการดำเนินงาน กองทุนมีการติดตามจำนวน 3 รูปแบบ ประกอบด้วย

2.1 การติดตามทวงถามหนี้ค้างชำระของกองทุน เป็นแนวทางในการทำงาน เพื่อให้กระบวนการเร่งรัดและติดตามหนี้ของกองทุนสอดคล้องและเป็นไปตามกฎหมาย โดยมีกระบวนการ/ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้แก่ผู้กู้ยืม โดยให้ชำระหนี้ภายใน 10 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือและผู้ค้ำประกันให้ทราบว่าผู้กู้ยืมผิดนัดชำระหนี้ และให้ผู้ค้ำประกันมาชำระหนี้แทนผู้กู้ยืมภายใน 10 วัน นับแต่ได้รับหนังสือ โดยส่งหนังสือภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ผู้กู้ยืมผิดนัดชำระหนี้ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง กรณีไม่สามารถติดต่อผู้กู้ยืมหรือผู้ค้ำประกันได้ให้ทำหนังสือไปยังสำนักงานทะเบียนท้องถิ่น เพื่อตรวจสอบสถานะบุคคลของผู้กู้ยืมและผู้ค้ำประกัน และดำเนินการในขั้นตอนถัดไปหากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

ขั้นตอนที่ 2 เร่งรัดและติดตามหนี้ ณ ภูมิลำเนาลูกหนี้ โดยการลงเยี่ยมบ้านผู้กู้ยืมและผู้ค้ำประกัน เพื่อทำบันทึกความ บันทึกถ้อยคำ ชำระหนี้บางส่วน/รับสภาพหนี้ในส่วนของผู้กู้ยืม และดำเนินการในขั้นตอนถัดไปหากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

ขั้นตอนที่ 3 ฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้กู้ยืมและผู้ค้ำประกัน เริ่มจาก 1) ทำหนังสือแจ้งผู้กู้ยืม เพื่อบอกเลิกสัญญา กู้ยืมและเรียกให้ผู้กู้ยืมชำระหนี้ทั้งหมดภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ และผู้ค้ำประกันเพื่อแจ้งให้ทราบว่า กองทุนบอกเลิกสัญญากู้ยืมกับผู้กู้ยืมแล้ว และเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ทั้งหมดแทนผู้กู้ยืมภายใน 15 วัน นับแต่ ได้รับหนังสือ โดยส่งหนังสือก่อนสัญญาครบกำหนดอายุความ 5 ปีทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ 2) รวบรวม เอกสาร เพื่อขออนุมัติฟ้อง 3) ประสานพนักงานอัยการ ก่อนครบกำหนดอายุความไม่น้อยกว่า 3 เดือน (มติ ครม.) ฟ้องร้องดำเนินคดี และบังคับคดีในที่สุด หากผู้กู้ยืมและผู้ค้ำประกันไม่มีทรัพย์สินที่จะชำระหนี้ได้ให้ดำเนินงานตาม ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการตัดจำหน่ายหนี้สูญ พ.ศ. 2553

2.2 การลงพื้นที่ดำเนินการดำเนินงานกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อติดตามความคุ้มค่าของโครงการที่ ขอใช้เงินกองทุนผู้สูงอายุ (โครงการที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนผู้สูงอายุ และโครงการกู้ยืมเงิน ประกอบอาชีพรายบุคคลและรายกลุ่ม) โดยมีการพิจารณาความคุ้มค่าของโครงการ 3 ประเด็น ดังนี้

1) ประสิทธิภาพการปฏิบัติการกิจ ประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการปฏิบัติการกิจ โดย เปรียบเทียบผลที่ได้รับจากการปฏิบัติการกิจว่ามีความสอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลที่คาดหวังว่าจะได้รับที่กำหนดไว้ก่อนดำเนินการหรือไม่

2) ประสิทธิภาพการปฏิบัติการกิจ ประเมินความเหมาะสมของการ ใช้ทรัพยากรในแต่ละกระบวนการทำงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตตามวัตถุประสงค์โดยพิจารณาผลผลิตเทียบต้นทุน ทั้งหมด การจัดหาทรัพยากรที่ได้มาตรฐาน มีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม รวมทั้งมีกระบวนการทำงานที่ก่อให้เกิดการ ประหยัดทรัพยากร

3) ผลกระทบ เป็นผลสืบเนื่องจากการปฏิบัติการกิจ ทั้งที่คาดหวังหรือตั้งใจไม่ได้คาดหมาย ทั้งที่เกิดขึ้นระหว่างและภายหลังการปฏิบัติการกิจที่อาจกระทบต่อการพัฒนาในมิติอื่น หรือการปฏิบัติการกิจของ หน่วยงานอื่นหรือประชาชนทั้งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มอื่น ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ การวิเคราะห์ผลกระทบที่ เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามภารกิจภาครัฐ ครอบคลุมถึงผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งผลด้านบวก และด้านลบ ทั้งมิติที่สามารถประเมินในรูปเงินและไม่ใช้ตัวเงิน โดยอย่างน้อยต้องมีข้อมูล ได้แก่ การเปลี่ยนแปลง ของคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ขอกู้ยืมเงินกองทุนฯ ดังนี้

ข้อมูลที่ใช้มาจากแหล่งปฐมภูมิและแหล่งทุติยภูมิ โดยข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประกอบกัน สำหรับข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ ศึกษา จากแบบคำขอเสนอโครงการ รายงานผลการปฏิบัติงาน เอกสาร รูปภาพที่เกี่ยวข้องประกอบกับการสาธิตและจัด แสดงกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุ

2.3 การประเมินผลความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาการอบรม หลังการจัดกิจกรรม/โครงการ เพื่อประเมินความรู้บุคลากร/ผู้เข้าร่วมการประชุมที่ได้รับหลังจากการร่วมกิจกรรม โดยสามารถนำไปใช้ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม/โครงการ และการปรับปรุงเนื้อหาการจัดกิจกรรม/โครงการในครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

- กรุงเทพธุรกิจ. (2564). นวัตกรรมผู้สูงอายุหลังโควิด-19 โอกาสทองสินค้า-บริการ. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2564, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/928570>
- กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2563). แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุระยะที่ 2 (พ.ศ.2545 - 2565) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2563. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (ม.ป.ป.). ยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ 20 ปี ประจำปี พ.ศ. 2561 – 2580. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2563). ทิศทาง พม. และการปรับเปลี่ยนวิถีใหม่ นำสังคมไทยไปสู่ Active Ageing. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2564, จาก http://www.dop.go.th/download/news/hr/th1599919690-96_0.pdf
- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2563). ยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ พ.ศ. 2560 – 2565 ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2563. กรุงเทพฯ: เทพเพ็ญวานิชย์.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (ม.ป.ป.). ยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580). กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- กองทุนผู้สูงอายุ. (2564). คู่มือการปฏิบัติงานกองทุนผู้สูงอายุ ปี 2564. กรุงเทพฯ: กองทุนผู้สูงอายุ.
- ปัทมพร สุคนธมาน และรักชนก คชานุกูล. (2558). รายงานการศึกษานโยบายสมบูรณ โคจร การศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยประชากรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์. (2558). เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการวัยผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ = Adult development and aging / สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.). (2563). ทิศทางการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุภายใต้ความท้าทายใหม่สถานการณ์โควิด-19 ตอนที่ 1 : สำรวจโอกาส-ข้อจำกัด. สืบค้น 6 กรกฎาคม 2564, จาก <https://thaitgri.org/?p=39121>
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.). (2563). สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2562. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.). (2564). สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2563. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี. (ม.ป.ป.). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). สรุปผลที่สำคัญการทำงานของสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2563. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2563. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). สรุปสาระสำคัญแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักวิจัยและบริการวิชาการ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2561). โครงการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

ภาคผนวก

นิยามศัพท์

วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง สิ่งที่เราต้องการให้หน่วยงาน “เป็น” ภายในกรอบระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจจะกำหนดทั้งในระยะสั้นหรือระยะยาว

พันธกิจ (Mission) หมายถึง กรอบหรือขอบเขตการดำเนินงานของหน่วยงาน

เป้าประสงค์ (Goal) หมายถึง สิ่งที่หน่วยงานปรารถนาจะบรรลุ โดยต้องนำประเด็นยุทธศาสตร์ มาพิจารณาว่า หากสามารถดำเนินการจนประสบความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์แต่ละข้อ ใครเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์และได้รับประโยชน์อย่างไร

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues) หมายถึง ประเด็นหลักที่ต้องคำนึง ต้องพัฒนา ต้องมุ่งเน้น ประเด็นยุทธศาสตร์นี้สามารถทำได้ โดยการนำพันธกิจแต่ละข้อมาพิจารณาว่าในพันธกิจแต่ละข้อนั้น หน่วยงานต้องการดำเนินการในประเด็นใดเป็นพิเศษ และหลังจากได้ดำเนินการดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต้องการให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงในทิศทางใด

กลยุทธ์ (Strategy) หมายถึง สิ่งที่หน่วยงานจะดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ โดยกลยุทธ์จะ กำหนดขึ้นจากการพิจารณาปัจจัยแห่งความสำเร็จ เป็นสำคัญ กล่าวคือ ต้องพิจารณาว่าในการที่จะบรรลุ เป้าประสงค์ข้อหนึ่ง ๆ นั้น มีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อความสำเร็จและต้องทำอะไร จึงจะไปสู่เป้าหมายนั้นได้

ยุทธศาสตร์ (Strategic) หมายถึง แนวทางในการบรรลุจุดหมายของหน่วยงาน ดังนั้น การกำหนด จุดหมายที่ชัดเจนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการจัดทำยุทธศาสตร์ ซึ่งจะทำให้การกำหนดยุทธศาสตร์สอดคล้องกับความต้องการ และดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้อง

ตัวชี้วัด (Key Performance Indicators) หมายถึง สิ่งที่จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าหน่วยงานสามารถ ปฏิบัติงานบรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ ต้องพิจารณาค้นหาปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้ดังกล่าว และต้องใช้ถ้อยคำที่ ชัดเจนทั้งในแง่ของคำจำกัดความและการระบุขอบเขต โดยตัวชี้วัดจะถูกนำไปเป็นหลักในการกำหนดค่าเป้าหมาย ในลำดับต่อไป

การพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง ส่งเสริมผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพ และสนับสนุนการพัฒนา ตนเองในการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคม ตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน

การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุ หมายถึง การดำเนินการที่ส่งเสริมและสนับสนุนบริการต่าง ๆ ที่ จัดขึ้นโดยภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

การคุ้มครองผู้สูงอายุ หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้บริการต่าง ๆ ที่ครอบคลุมการคุ้มครอง ผู้สูงอายุในสังคม ซึ่งมีความยากจน และอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการคุกคามจากภัยเศรษฐกิจและภัยสังคม เพื่อให้มี หลักประกันความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน

ชมรมและองค์กรของผู้สูงอายุ หมายถึง องค์กรที่ผู้สูงอายุรวมตัวกันดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครองการส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุ ทั้งนี้ต้องมีชื่อองค์กร ส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ผู้สูงอายุที่ขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ หมายถึง ผู้ซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีขึ้นไป และมีสัญชาติไทย ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านเงินทุนประกอบอาชีพ โดยไม่ได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งทุนอื่นหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

มาตรการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ หมายถึง การจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พ.ร.บ. ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546
และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560

<https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=635171&ext=pdf>

พ.ร.บ. การทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558

<https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=724128&ext=pdf>

ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ
ว่าด้วยการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน
การจัดทำรายงานสถานะการเงิน
และการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2548

https://www.dop.go.th/download/laws/regulation_th_20160610144926_1.pdf

ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ
ว่าด้วยการบริหารกองทุน การรับเงิน การจ่ายเงิน
การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์
และการจัดการกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2548

https://www.dop.go.th/download/laws/regulation_th_20160610145132_1.pdf

ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ
เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุน
ทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ

https://www.dop.go.th/download/laws/regulation_th_20160510101504_1.pdf

ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ
เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุน
ทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ (ฉบับที่ 2)

https://www.dop.go.th/download/laws/regulation_th_20160510101716_1.pdf

ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ
ว่าด้วยการตัดจำหน่ายหนี้สูญ
ของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ.2553

<http://law.m-society.go.th/law2016/law/view/622>